

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2004/69

Karar Sayısı : 2009/6

Karar Günü : 8.1.2009

R.G. Tarih-Sayı :11.06.2009-27255

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Haluk KOÇ, Oya ARASLI ile birlikte 116 milletvekili.

İPTAL DAVASININ KONUSU: 27.5.2004 günlü, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un;

- 1- 5. maddesinin ikinci fıkrasının,
- 2- 9. maddesinin dördüncü fıkrasının,
- 3- 10. maddesinin ikinci fıkrasının,
- 4- 14. maddesinin ikinci fıkrasının,
- 5- 23. maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci tümcesinin,
- 6- 25. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...ilgili mercilere..." ibaresi ile ikinci fıkrasının,
- 7- 29. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin,
 - a) Birinci paragrafında yer alan "...üretimden men edilir..." ve "...el konulur..." ibarelerinin,
 - b) İkinci paragrafında yer alan "...ürünlere el konulur..." ibaresinin,
 - c) Üçüncü paragrafında yer alan "...faaliyetten men edilir...", "...el konulur..." ve "izinleri iptal edilir" ibarelerinin,
 - d) (b) bendinde yer alan "...faaliyetten men edilir..." ibaresinin,
 - e) (c) bendinin birinci paragrafında yer alan "...faaliyetten men edilir..." ibaresi ile ikinci paragrafındaki "...yöneticilikten men cezası..." ibarelerinin,
 - f) (d) bendindeki "...el konulur..." ibaresinin,
 - g) (e) bendindeki "...faaliyetten men edilir..." ibaresinin,
 - h) (f) bendinde yer alan "...toplattırılır..." sözcüğünün

Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11., 38., 40. ve 128. maddelerine aykırılığı savıyla iptalleri ve yürürlüklerinin durdurulması istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Yasa Kuralları

27.5.2004 günlü, 5179 sayılı Yasa'nın iptali istenilen fıkra, tümce ve ibareleri içeren maddeleri şöyledir:

"MADDE 5.- Gıda maddelerinin ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin gıda güvenliği, hijyen ve kalite analizlerini yapmak üzere, Bakanlıkça yetkilendirilecek kamu ve özel laboratuvarlar kurulabilir.

Bu laboratuvarların kuruluş, çalışma izin ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Sağlık Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri yetkileri çerçevesinde bulunan laboratuvarlar için bu madde hükmü uygulanmaz.

MADDE 9.- İnsan sağlığının korunması ve gıda güvenliğinin sağlanabilmesi için gıda mevzuatı uygulamalarında risk analizi esas alınır. Ancak koşulların ve/veya alınan tedbirlerin, doğası gereği uygun olmaması durumunda risk analizi hariç tutulur.

Risk değerlendirmesi bilimsel kanıtlara dayandırılır; bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir şekilde yapılır.

Risk yönetiminde, risk değerlendirmesi sonuçları dikkate alınır ve bu Kanunun 10 uncu maddesindeki şartların oluşması durumunda ihtiyati tedbirler uygulanır.

Risk analizi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 10.- İnsan sağlığı üzerinde zararlı bir etkinin olması ihtimalinin belirmesi ve bilimsel belirsizliklerin sürmesi gibi özel durumlarda, kapsamlı bir risk değerlendirmesine imkan sağlayacak ileri düzeyde bilimsel veriler elde edilinceye kadar, geçici risk yönetimi tedbirlerine başvurulabilir.

İhtiyati tedbirler ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 14.- Üretilen veya ithal edilen gıda maddesinin, sağlığa zararlı olabileceği ihtimalinin belirmesi durumunda, söz konusu gıda maddesinin pazara sunumu, kullanımı ve ithalatına ilişkin gerekli tedbirler alınır.

Acil durumlarla ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 23.- Bu Kanun ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatın uygulanmasına ilişkin olarak tüm gıda maddeleri ve gıda ile temas eden madde ve malzemeleri üreten, satan işyerleri ile bu yerlerde üretilen, satılan tüm gıda maddelerinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin piyasa gözetimi ve denetimi, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği

içinde yapılır. Ancak, halk sağlığını ilgilendiren acil durumlarda gerektiğinde, Sağlık Bakanlığının müdahale hakkı saklıdır.

Gıda maddeleri satış ve toplu tüketim yerlerinin denetimi, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ilgili mercilerce yapılır.

Bu Kanunun amaç ve kapsamına uygun olarak; gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin birincil üretim aşaması dahil olmak üzere üretim ve tüketim zincirinin tüm aşamalarında, gıda kontrol ve denetim hizmeti, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en az lisans düzeyinde eğitim almış personel tarafından yapılır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olup lise düzeyinde eğitimi olduğu halde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce denetim görevi yapanların hakları saklıdır. **Bu Kanun kapsamındaki gıda kontrol ve denetim hizmetlerini yapacak olanların seçimi ve yetiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.**

MADDE 25.- Gıda maddeleri ve gıda ile temas eden madde ve malzemeleri üreten, ithal ve ihraç eden ve satan işyeri yetkilileri, kontrol ve denetim sonuçları hakkında, **ilgili mercilere** itiraz edebilir.

İtiraz hakkına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 29.- (Değişik madde ve başlığı: 5728 - 23.1.2008 / m.542) Bu Kanuna uymayanlara uygulanacak cezai hükümler aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

a) 4 üncü maddede belirtilen izin ve tescil işlemlerini yaptırmadan üretime geçen veya bu ürünleri mübadele konusu yapan gerçek veya tüzel kişilere bin Türk Lirası idari para cezası verilir ve işletme **üretimden men edilir**. Ayrıca, ürünlere **elkonularak** mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu işletmelerin, tescil ve izin işlemleri yapıldıktan sonra üretim yapmalarına izin verilir.

Üretim izni alınmamış gıdaları, bunlarla temasta bulunan madde ve malzemeleri veya süresi dolmuş gıda maddeleri satan veya satışa arzeden gerçek veya tüzel kişilere bin Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, bu **ürünlere elkonularak** mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

4 üncü maddede belirtilen izin ve tescil işlemlerini yaptıran; ancak, asgari teknik ve hijyenik şartlarını muhafaza etmeden üretim yapan işyerleri, durumlarını düzeltinceye kadar **faaliyetten men edilir**, üretilen **ürünlere el konulur** ve sahipleri gerçek veya tüzel kişilere bin Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, elkonulan ürünlerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu işletmelere, mevcut durumlarını düzelttikten sonra üretim yapma izni verilir. İlgili mercilerce verilen otuz günlük süre içerisinde, eksikliklerini gidermeyen işyerlerinin çalışmaya esas olan **izinleri iptal edilir**.

b) 5 inci maddede belirtilen, kuruluş veya faaliyet izni almadan faaliyete geçen özel gıda kontrol laboratuvarı **faaliyetten men edilir** ve sahibi gerçek veya tüzel kişiye onbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

c) 6 ncı maddeye göre sorumlu yöneticileri istihdam etmeyen işyerlerinin sahibi gerçek veya tüzel kişiye, bin Türk Lirası idari para cezası verilir. Otuz gün içinde, sorumlu yönetici görevlendirilmediği takdirde, bu işyerleri **faaliyetten men edilir**.

Yöneticilik görevini gereği gibi yerine getirmeyen sorumlu yöneticiye, üçyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat artırılarak uygulanır. İkinci defa tekrarı halinde ise, kişi altı ay süreyle sorumlu **yöneticilikten men edilir**.

d) 18 inci maddede belirtilen sağlığın korunması ile ilgili hükümler dışında, 7 nci maddede belirtilen gıda kodeksine uygun faaliyet göstermeyen gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir. Aykırılık, gıda maddelerinin etiket bilgilerinden kaynaklanıyorsa, etiket bilgileri düzeltilinceye kadar bu gıda maddelerinin satışına izin verilmez.

e) 10 uncu maddede belirtilen tedbirlere uymayan gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve **faaliyetten men edilir**.

f) 14 üncü maddede belirtilen acil durumlarda alınacak tedbirlere uymayan gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu kişilerce ürün piyasadan **toplattırılır**, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

g) 16 ncı maddede belirtilen izlenebilirlikle ilgili hükümlere uymayan gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat artırılarak uygulanır.

h) 17 nci maddede belirtilen işyeri sorumluluğu ile ilgili hükümlere uymayan gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

ı) Bu Kanun'un 18 inci maddesinde belirtilen sağlığın korunması ile ilgili yasakları ihlal eden kişiler, Türk Ceza Kanunu'nun "Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar" başlıklı Bölümünde yer alan hükümlere göre cezalandırılır.

i) 19 uncu maddesinde belirtilen ithalat ve ihracatla ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir; ürün, ihracatçısı veya ithalatçısı tarafından piyasadan toplattırılır, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

j) 21 inci maddedeki reklam ve tanıtımlarla ilgili hükümlere aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilere, beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

k) 22 nci maddede belirtilen tüketici haklarının korunması ile ilgili hükümlere uymayan gerçek ve tüzel kişilere beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, eylemin tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

l) Bu Kanun'un 26 ve 27 nci maddelerinde belirtilen sularla ilgili hükümler ve takviye edici gıdalar, bebek mamaları, özel tıbbi amaçlı diyet gıdalar ve tıbbi amaçlı bebek mamaları ile ilgili hükümlere aykırı hareket eden işyeri, bu şartları yerine getirinceye kadar faaliyetten

men edilir ve sahiplerine beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, eylemin tekrarı halinde, idari para cezası iki kat olarak uygulanır.

m) Bu Kanuna göre yapılacak denetimleri engelleyenlere, beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

n) Üreticisi tarafından piyasadan toplattırılmasına karar verilen ürünler, bir hafta içinde toplanmak zorundadır. Ürünleri toplamayan üreticilere ayrıca beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir, ürünler ilgili mercilerce toplattırılır ve masraflar yasal faizi ile birlikte üreticisinden tahsil edilir ve bu suretle toplattırılan ürünlerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Bu maddenin uygulamasında, eylemin tekrarından maksat, aksine hüküm bulunmayan hallerde eylemin tespit edildiği tarihten itibaren bir yıl içinde, ilk cezaya konu eylemin tekrar işlenmesidir." şeklindedir.

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11., 38., 40. ve 128. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul GÜRSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fazıl SAĞLAM, A.Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün katılımlarıyla 8.9.2004 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma isteminin bu konudaki raporun hazırlanmasından sonra karara bağlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen Yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Yasa'nın 5. Maddesinin İkinci Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, Yasa'da her hangi bir asli düzenleme yapılmaksızın kamu ve özel laboratuvarların kuruluş, çalışma izin ve denetimi ile ilgili usul ve esasları belirleme konusunda yürütmeye verilmiş olan yetkinin, bir yasama yetkisi devri niteliği taşıdığı, yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir yasa kuralının, temel ilkeyi koyması, çerçeveyi çizmesi, sınırsız, belirsiz geniş bir alanı yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerektiği, temel kuralları koymadan, ölçüsünü belirlemeden ve sınırlarını çizmeden, yürütmeye düzenleme yetkisi veren kuralın, Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11. ve 38. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İptali istenilen kuralla Bakanlıkça yetkilendirilecek kamu ve özel laboratuvarların kuruluş, çalışma izin ve denetimi ile ilgili usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği öngörülmektedir.

Yasa'nın 5. maddesinin birinci fıkrasında ise, gıda maddelerinin ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin gıda güvenliği, hijyen ve kalite analizlerini yapmak üzere, Bakanlıkça yetkilendirilecek kamu ve özel laboratuvarların kurulabileceği belirtilmektedir.

Anayasa'nın 7. maddesinde yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği; 8. maddesinde ise yürütme yetki ve görevinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasa'ya ve yasalara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği öngörülmüştür. Buna göre, Anayasa'da yasayla düzenlenmesi öngörülen konularda yürütme organına genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilmesi olanaklı değildir. Yürütmenin düzenleme yetkisi, sınırlı, tamamlayıcı ve bağımlı bir yetkidir. Bu nedenle, Anayasa'da öngörülen ayrık durumlar dışında, yasalarla düzenlenmemiş bir alanda, yasa ile yürütmeye genel nitelikte kural koyma yetkisi verilemez.

Kuralda, kamu ve özel laboratuvarların kuruluş, çalışma izin ve denetimleri konusunda yasa ile esasları belirlenmeden, çerçevesi çizilmeden Bakanlığa çok geniş yetkiler verilmektedir. Yasa'da açıkça düzenleme yoluna gidilmeden, laboratuvarların kuruluşlarının ve çalışmalarının gerekli kıldığı koşulları belirleme yetkisinin idareye verilmesi, yasama yetkisinin devri niteliğini taşımaktadır.

Bu nedenle kural Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 7. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden ayrıca 2., 6., 8. ve 11. maddeleri yönünden inceleme yapılmamış, 38. maddesi ile ilgisi görülmemiştir.

B- Yasa'nın 9. Maddesinin Dördüncü Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, yalnızca risk analizinin; risk değerlendirilmesi, risk yönetimi ve risk iletişimi ile bağlantılı üç ayrı süreçten oluşan sistemi ifade ettiği belirtilerek bu süreçlerin soyut tanımının yapıldığı, risk analizi konusunda temel ilke konulup çerçevesinin çizilmediği, sınırsız, belirsiz ve geniş bir alanın yürütmenin düzenlemesine bırakıldığı belirtilerek, kuralın Anayasa'nın 2., 6., 7., 8. ve 11. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İptali istenilen kuralla, risk analizi ile ilgili usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği öngörülmektedir.

Yasa'nın "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, risk analizinin tanımı; risk değerlendirilmesi, risk yönetimi ve risk iletişimi olarak birbirleriyle bağlantılı üç ayrı süreçten oluşan sistem olarak verilmiştir. Aynı madde gereğince risk değerlendirilmesi, olabilecek her türlü tehlikenin, nitelik ve etkilerinin bilimsel olarak belirlendiği süreci; risk yönetimi, risk değerlendirmesini, diğer yasal zorunlulukları ve gerektiğinde uygun önlem ve seçenekleri dikkate alan süreci; risk iletişimi, risk değerlendiricileri, risk yöneticileri ve diğer ilgili tarafların risk ve riske ilişkin faktörlere ait bilgi ve düşünceleri paylaşmasını anlatmaktadır.

Yasa'nın 9. maddesinde risk analizinin, insan sağlığının korunması ve gıda güvenliğinin sağlanabilmesi için gıda mevzuatı uygulamalarında esas alınacağı; risk değerlendirilmesinin de bilimsel kanıtlara dayanması, bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir şekilde yapılması gerektiği; risk yönetiminde ise, risk değerlendirilmesinin sonuçlarının dikkate alınacağı belirtilmektedir.

Yasa koyucu gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla özel bir uzmanlık ve teknik bilgi gerektiren konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Risk analizinin gıda teknolojisine

ve bilimsel esaslara dayanılarak yapılacağı şüphesizdir. Özel bir uzmanlık ve teknik bilgi isteyen risk analiziyle ilgili usul ve esasların yasayla ayrıntılı şekilde düzenlenmesi, hızlı teknolojik ve bilimsel gelişmeler karşısında, değişen şartların ve esasların zamanında yerine getirilmesini önleyebilir. Bu bağlamda bilimsel ve teknik alanlarda temel kurallar saptandıktan sonra ayrıntıları düzenleme yetkisinin idareye verilmesi, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemez. Bu nedenle kural Anayasa'nın 7. ve 8. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Kuralın Anayasa'nın 2., 6. ve 11. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

C- Yasa'nın 10. ve 14. Maddelerinin İkinci Fıkralarının İncelenmesi

Dava dilekçesinde 10. madde ile insan sağlığı üzerinde zararlı bir etkinin olması ihtimalinin belirmesi ve bilimsel belirsizliklerin sürmesi gibi özel durumlarda uygulanacağı belirtilen ihtiyati tedbirlerle ilgili usul ve esasların yönetmeliğe bırakıldığı, 14. madde ile de hangi hâllerin acil durum sayılacağı ve bu durumlarda alınacağı açıklanan gerekli tedbirlerin neler olduğuna ilişkin hiçbir düzenlemenin yapılmadığı gerekçesiyle Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11. ve 38. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

5179 sayılı Yasa'nın "İhtiyati tedbirler" başlıklı 10. maddesinin ilk fıkrasında, insan sağlığı üzerinde zararlı bir etkinin olması ihtimalinin belirmesi ve bilimsel belirsizliklerin sürmesi gibi özel durumlarda, kapsamlı bir risk değerlendirmesine imkân sağlayacak ileri düzeyde bilimsel veriler elde edilinceye kadar, geçici risk yönetimi tedbirlerine başvurulabileceği hüküm altına alınmış, dava konusu ikinci fıkrasında ise, ihtiyati tedbirlerle ilgili usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği öngörülmüştür.

Yasa'nın "Acil durumlar" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasında, üretilen veya ithal edilen gıda maddesinin, zararlı olabileceği ihtimalinin belirmesi durumunda, söz konusu gıda maddesinin pazara sunumu, kullanımı ve ithalatına ilişkin gerekli tedbirlerin alınacağı kuralı yer almakta, iptali istenilen ikinci fıkrada ise, acil durumlarla ilgili usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Yasa'nın 9. maddesinin dördüncü fıkrasına ilişkin gerekçeler bu kurallar için de geçerlidir. Bu nedenle iptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK ve Zehra Ayla PERKTAŞ bu görüşe katılmamışlardır.

Kuralların Anayasa'nın 2., 6., 11. ve 38. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

D- Yasa'nın 23. Maddesinin Dördüncü Fıkrasının İkinci Tümcesinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, gıda kontrol ve denetim hizmetlerini yapacak olanların seçiminde dikkate alınacak en önemli kıstasın "nitelikleri" olacağı, nitelikten soyutlanamayacak bir seçime ilişkin usul ve esasların kanunla düzenlenmeyerek yönetmeliğe bırakılması nedeniyle kuralın Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Maddenin son fıkrasının iptali istenilen ikinci tümcesi, "*Bu Kanun kapsamındaki gıda kontrol ve denetim hizmetlerini yapacak olanların seçimi ve yetiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir*" şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 128. maddesinde, "*Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.*

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir." denilmektedir.

İptali istenen tümcede yer alan gıda kontrol ve denetim hizmetlerini yapacak personelin 5179 sayılı Yasa gereğince yapacakları denetimlerin, Devletin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerden olması nedeniyle ancak memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yerine getirileceği ve denetim elemanlarının da bu kapsamda bulunduğu açıktır. Kaldı ki maddenin üçüncü fıkrasında gıda kontrol ve denetim hizmetinin, 657 sayılı Devlet Memurları [Kanunu'na](#) tabi en az lisans düzeyinde eğitim almış personel tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Bu durumda, 5179 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci tümcesinde yer alan kontrol ve denetim hizmetini yapacak personelin, hangi alanlardaki lisans mezunlarından olacakları, nitelikleri, seçilme usulleri, tabi olacakları sınavlar, yeterliliklerinin belirlenmesini içeren seçim ve yetiştirilmelerine ilişkin usul ve esasların yasayla düzenlenmesi gerekirken yönetmelikle belirlenmesi, Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.

Kural Anayasa'nın 128. maddesine dayanılarak iptal edilmiş olduğundan ayrıca 2., 6., 7., 8. ve 11. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

E- Yasa'nın 25. Maddesinin Birinci Fıkrasında Yer Alan "...ilgili mercilere..." İbaresini ile İkinci Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, 25. maddenin birinci fıkrasındaki "ilgili mercilere" ibaresinin, kontrol ve denetim sonuçlarına karşı hangi mercilere ve hangi sürelerde itiraz edileceğini göstermediğinden ve hukuk devletinin en önemli öğelerinden olan "belirlilik ilkesine" aykırı düştüğü; maddenin ikinci fıkrasında, itirazın yapılacağı merciler de dâhil itiraz hakkına ilişkin tüm düzenlemelerin yönetmelikle yapılması, yasama organına ait ve devredilemeyecek bir yetki olan "aslî düzenleme yetkisi" nin devri niteliğinde bulunması nedeniyle Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 11. ve 40. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İptali istenilen ibarenin de yer aldığı birinci fıkrada "*Gıda maddeleri ve gıda ile temas eden madde ve malzemeleri üreten, ithal ve ihraç eden ve satan işyeri yetkilileri, kontrol ve denetim sonuçları hakkında, ilgili mercilere itiraz edebilir*" denilmekte, ikinci fıkrada ise, "*İtiraz hakkına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir*" hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrası; "*Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır*" şeklindedir. Buna göre Devletin işlemlerine karşı hangi mercilere, hangi süreler içinde başvuracağını belirtmesi yasayla olabileceği gibi, yasanın verdiği yetkiye dayanarak tüzük, yönetmelik gibi bir düzenleyici işlemle de yapılabilir. Anayasa'nın bu hükmü ile, Devlete verilen görev, somut

olaylarda ilgili kişiler hakkında tesis edilen işlemlere karşı başvurulacak kanun yolları ve merciler ile sürelerin belirtilmesi zorunluluğuna ilişkin olup, bu hususlara yönelik olarak her yasada özel bir düzenleme yapma yükümlülüğünü içermemektedir. Dolayısıyla burada devletin işlemlerinde, hangi mercilere ve hangi süreler içinde başvurulacağını açıkça göstermesiyle ilgililerin yetkili makamlara süresini geçirmeden başvurarak hak arama özgürlüklerinin korunması amaçlanmaktadır.

Anayasa'nın 125. maddesinde idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtilmektedir. Buna göre, ilgili mercilere itiraz edilebileceğine dair bir kural bulunmasa bile Anayasa ve yasalar gereğince ilgililerin kontrol ve denetim sonuçları hakkında yargı yoluna başvurma olanakları vardır. Bu durum karşısında, işyeri yetkililerine tanınan ilgili mercilere itiraz hakkının, yasayla düzenlenmesi ve hatta itiraz hakkı için özel bir düzenleme yapılması da gerekmez. Bu hakka ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle belirlenmesi, asli düzenleme yetkisinin devredilmezliği ilkesini ihlâl etmediğinden Anayasa'nın 2. ve 40. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Kuralın Anayasa'nın 6., 7., 8. ve 11. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK ve Zehra Ayla PERKTAŞ bu görüşe katılmamışlardır.

F- Yasa'nın 29. Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendinin Birinci Paragrafında Yer Alan "...üretimden men edilir,..." ve "...el konulur...", İkinci Paragrafında Yer Alan "...ürünlere el konulur,..." ve Üçüncü Paragrafında Yer Alan "...faaliyetten men edilir,...", "...el konulur..." ve "...izinleri iptal edilir.", (b) Bendinde "...faaliyetten men edilir..." (c) Bendinin Birinci Paragrafında Yer Alan "...faaliyetten men edilir..." ve İkinci Paragrafında Yer Alan "...yöneticilikten men cezası...", (d) Bendinde Yer Alan "...el konulur.", (e) Bendinde Yer Alan "...faaliyetten men edilir." İbarelerinin ve (f) Bendinde Yer Alan "...toplattırılır,..." Sözcüğünün İncelenmesi

İptal başvurusundan sonra Yasa'nın 29. maddesi, 23.1.2008 günlü, 5728 sayılı "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile değiştirilmiş olduğundan, bu maddeye ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

27.5.2004 günlü, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un;

A-1- 5. maddesinin ikinci fıkrasına,

2- 23. maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci tümcesine,

İlişkin iptal hükümlerinin yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle bu fıkra ve tümcenin YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,

B-1- 9. maddesinin dördüncü fıkrasına,

2- 10. maddesinin ikinci fıkrasına,

3- 14. maddesinin ikinci fıkrasına,

4- 25. maddesinin,

a- Birinci fıkrasında yer alan "...ilgili mercilere..." ibaresine,

b- ikinci fıkrasına

Yönelik iptal istemleri, 8.1.2009 günlü, E.2004/69, K.2009/6 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkra ve ibarelere ilişkin YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,

C- 29. maddesinin birinci fıkrasının;

1- (a) bendinin,

a) Birinci paragrafında yer alan "...üretimden men edilir, ..." ve "...el konulur..." ibareleri,

b) İkinci paragrafında yer alan "...ürünlere el konulur..." ibaresi,

c) Üçüncü paragrafında yer alan "...faaliyetten men edilir, ...", "...el konulur..." ve "izinleri iptal edilir." ibarelerinin,

2- (b) bendinde yer alan "...faaliyetten men edilir..." ibaresi,

3- (c) bendinin,

a) Birinci paragrafında yer alan "...faaliyetten men edilir." ibaresi,

b) İkinci paragrafındaki "...yöneticilikten men cezası verilir." ibaresi,

4- (d) bendinde yer alan "...el konulur." ibaresi,

5- (e) bendinde yer alan "...faaliyetten men edilir." ibaresi,

6- (f) bendinde yer alan "...toplattırılır, ..." sözcüğü,

Hakkında, 8.1.2009 günlü, E.2004/69, K.2009/6 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu ibare ve sözcüklere ilişkin YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİ HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

8.1.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VI- İPTAL HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî*

Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez" denilmektedir. 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü fıkrasında da bu kural tekrarlanmakta, maddenin beşinci fıkrasında ise, Anayasa Mahkemesi'nin, iptal sonucunda meydana gelecek hukuksal boşluğu, kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlal edici mahiyette görmesi halinde, dördüncü fıkradaki hükmü uygulayacağı belirtilmektedir.

5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un iptal edilen, 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "Bu laboratuvarların kuruluş, çalışma izin ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir" hükmü ile 23. maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci tümcesindeki "Bu Kanun kapsamındaki gıda kontrol ve denetim hizmetlerini yapacak olanların seçimi ve yetiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir" hükmünün doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden İPTAL HÜKÜMLERİNİN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE 8.1.2009 gününde karar verilmiştir.

VII- SONUÇ

27.5.2004 günlü, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un:

A- 5. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B- 9. maddesinin dördüncü fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C- 10. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK ile Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

D- 14. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK ile Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

E- 23. maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci tümcesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

F- 25. maddesinin;

1- Birinci fıkrasında yer alan "... ilgili mercilere ..." ibaresinin,

2- İkinci fıkrasının,

Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK ile Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

G- 29. maddesi, 23.1.2008 günlü, 5728 sayılı Yasa'nın 542. maddesiyle değiştirildiğinden, maddenin birinci fıkrasının;

1- (a) bendinin,

a- Birinci paragrafında yer alan "... üretimden men edilir, ..." ve "... el konulur ..." ibarelerine,

b- İkinci paragrafında yer alan "... ürünlere el konulur ..." ibaresine,

c- Üçüncü paragrafında yer alan "... faaliyetten men edilir ,...", "... el konulur ..." ve "... izinleri iptal edilir." ibarelerine,

2- (b) bendinde yer alan "... faaliyetten men edilir ..." ibaresine,

3- (c) bendinin,

a- Birinci paragrafında yer alan "...faaliyetten men edilir ..." ibaresine,

b- İkinci paragrafında yer alan "... yöneticilikten men cezası ..." ibaresine,

4- (d) bendinde yer alan "... el konulur." ibaresine,

5- (e) bendinde yer alan "... faaliyetten men edilir." ibaresine,

6- (f) bendinde yer alan "... toplattırılır, ..." sözcüğüne,

ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

H- İptal edilen fıkra ve tümcenin doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKÜMLERİNİN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

8.1.2009 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

KARŞIOY GEREKÇESİ

27.05.2004 günlü, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un:

1- 10. maddesinin ikinci fıkrası;

İptali istenilen fıkranın yer aldığı "ihtiyati tedbirler" başlıklı madde hükmünde;

"İnsan sağlığı üzerinde zararlı bir etkinin olması ihtimalinin belirmesi ve bilimsel belirsizliklerin sürmesi gibi özel durumlarda, kapsamlı bir risk değerlendirmesine imkan sağlayacak ileri düzeyde bilimsel veriler elde edilinceye kadar, geçici risk yönetimi tedbirlerine başvurulabilir.

"İhtiyati tedbirler ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir." denilmektedir.

Anayasa'nın 7. maddesinde; "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez " hükmü yer almıştır.

Buna göre, Yasakoyucunun temel ilkeleri koymadan çerçeveyi çizmeden yürütmeye sınırsız yetki vermemesi belirsiz bir alanı yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Nitekim, Anayasa Mahkemesinin muhtelif kararlarında; "idarenin görevleri genel olarak yasaların uygulanmasını göstermek ve sağlamaktır. Yasakoyucu özel bir ihtisas ve teknik bilgi gerektiren konularda hükümete yetki verebilir. Ancak bu yetkinin yasa ile belirlenmesi gerekir. Yasa ile yetkilendirme Anayasa'nın öngördüğü biçimde Yasa ile düzenleme anlamına gelmez. İdareye keyfi uygulamalara yol açabilecek geniş takdir yetkisi verilmesi Anayasa'nın 7. maddesine aykırılık oluşturur" denilmektedir.

Bu durumda iptali istenilen madde hükmü ile usul ve esasları yönetmelikle düzenleneceği belirtilen ihtiyati tedbirlerin konu, amaç ve koşulları açısından herhangi bir çerçeve çizilmeden ve ölçü getirilmeden yasamaya ait asli düzenleme yetkisi yürütmeye devredildiğinden, Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır.

2- 14. maddesinin ikinci fıkrası;

İptali istenilen fıkranın yer aldığı "acil durumlar" başlıklı maddede;

"Üretilen veya ithal edilen gıda maddesinin, sağlığa zararlı olabileceği ihtimalinin belirmesi durumunda, söz konusu gıda maddesinin pazara sunumu, kullanımı ve ithalatına ilişkin gerekli tedbirler alınır.

Acil durumlarla ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir" denilmektedir.

Madde hükmünde, hangi durumların "acil durum" sayılacağı ve bu durumlarda alınacağı belirtilen "gerekli tedbirlerin" neler olduğu konusunda herhangi bir belirlilik bulunmadığı, böylece çerçevesi ve şartları çizilmeden ve ölçü getirilmeden belirsiz bir alanda idarenin yetkilendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda 10. maddenin ikinci fıkrasına ilişkin Anayasa'ya aykırılık gerekçesi 14. maddenin ikinci fıkrası için de geçerlidir.

Açıklanan nedenlerle yasamaya ait asli düzenleme yetkisinin yürütmeye devri niteliğindeki düzenleme Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır.

3- 25.maddesinin birinci fıkrasındaki "ilgili mercilere" ibaresi ile ikinci fıkrası;

İptali istenilen birinci fıkradaki ibare ile ikinci fıkranın yer aldığı maddede;

"Gıda maddeleri ve gıda ile temas eden madde ve malzemeleri üreten, ithal ve ihraç eden ve satan işyeri yetkilileri, kontrol ve denetim sonuçları hakkında, ilgili mercilere itiraz edebilir.

İtiraz hakkına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir." denilmektedir.

Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" başlıklı 40. maddesinin ikinci fıkrasında (ek: 3. 10. 2001 - 4709 /16 md.)

"Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almıştır.

Bu maddenin gerekçesinde de; bireylerin yargı ya da idari makamlar önünde sonuna kadar haklarını arayabilmelerine kolaylık ve imkan sağlanmasının amaçlandığı, son derece dağınık mevzuat karşısında kanun yolu, merci ve sürelerin belirtilmesinin hak arama, hak ve hürriyetlerin korunması açısından zorunluluk haline geldiği belirtilmektedir.

Bu durumda; iptali istenilen madde hükmünde yer alan "ilgili mercilere" ibaresi kontrol ve denetim sonuçlarına karşı hangi mercilere ve hangi sürelerde itiraz edileceği konusunda açık olmadığından Anayasa'nın 40. maddesine aykırıdır.

Diğer taraftan; itiraz hakkına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği yolundaki düzenleme ise Yasama organına ait ve devredilemeyecek bir yetki olan asli düzenleme yetkisinin yürütmeye devri niteliğinde olup Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle Yasa'nın yukarıda belirtilen dava konusu kural ve ibarelerinin iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Azlık Oyu

5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilecek Kabulü Hakkında Kanun'un,

1- 10., 14. ve 25. Maddelerinin ikinci fıkraları yönünden:

Anayasa'nın 7. maddesinde "Yasama yetkisi Türk Milleti Adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez ." kuralı öngörülmüştür. Bu yetki ancak, yasa koyucunun belirli konularda gerekli kurallar koyup, ölçütler geliştirip ve sınırlar gösterip idareye düzenleme yapması için devredilebilir. Devredilmenin sınırlı oluşu yasamanın sahip olduğu bu yetkinin ilk elden kullanılacak genel ve asıl yetki olma özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Davaya konu kurallarda ise, Yasa'nın gıda güvenliği temel amacı doğrultusunda; insan sağlığının zararlı etkilerinden korunmasını amaçlayan ve sonuçta işyeri uğraşlarını önleme niteliği taşıyan ihtiyati tedbir, acil durum ve itiraz hakkı konularında çerçeve çizilmeden, ölçüt ve ilkeler konmadan yürütmeye düzenleme yapma yetkisi verilmesi Anayasa'nın 7. maddesine açıkça aykırıdır. Başka bir deyişle, ihtiyati tedbir gibi yargısal çağrışımlar yapan ve itiraz hakkı gibi yargısal evrenin başlangıcı niteliği taşıyan konular yönetsel niteliğe

döndürüldüğünde boyutlarının ve kapsamının somutlaştırılması gerektiği, ayrıca ihtiyati tedbir ve acil durum olgularının çalışma özgürlüğüyle yakın ilintileri ve benzer özellikleri yönünden yasal çerçevenin çizilmesinin zorunlu hale geldiği kuşkusuzdur.

Öte yandan risk analizi yönünden 2. maddedeki tanımlarla birlikte genel ölçütleri içeren 9. maddedeki yaklaşım, bu kuralların anayasal çelişkisini gösteren ayrı bir olgudur.

2- 25. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ilgili mercilere" ibaresiyle, ikinci fıkrası yönünden:

Yasama yetkisinin devredilmezliğiyle ilgili yukarıda değinilen ilkeler ikinci fıkra yönünden de geçerlidir. Bunlar yanında:

Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasında "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." kuralı yer almaktadır. Bu kural İdari işlemlerde bulunacak ögelere vurgu yapmaktadır. İtiraza konu kuralın ise kontrol ve denetim sonuçları hakkında itiraz edilecek "merci"ye değindiği görülmektedir. Yasalar düzenledikleri diğer konularda olduğu gibi itiraz yolu öngördüklerinde de belirsizliğe gidecek, farklı yorumlar oluşturacak sözlerden kaçınmalıdır. Bu bakımdan "ilgili merciler" şeklindeki anlatım amaçlananın yargı yerleri mi, yoksa idari makamlar mı olduğu konusunda duraksama oluştururken, itiraz edilecek yargı yeri veya idarenin hangi makam ya da mahkemeyi öngördüğü konusunda da kuşkuyu yaşatmaktadır. İtiraz edilecek yargı veya idari makamlar yönünden itiraz sürelerinin farklılık gösterecek olması da, belirsizliği ve kuraldaki eksikliği gösteren diğer olgudur.

Belirtilen nedenlerle 5179 sayılı Yasa'nın 10.,14. ve 25. maddesinin ikinci fıkralarıyla, 25. maddenin birinci fıkrasında yer alan " ilgili mercilere" ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 7. maddelerine aykırılığından ötürü iptali gerekeceği oyuyla karara karşıyım.

Üye

Şevket APALAK